

Анкета о потребама општина за подршку у енергетској транзицији - Локална стручна подршка за пројекат општинске прекограничне сарадње на Западном Балкану (МЦБЦ WB6)

Подржан од стране Савезног министарства за привреду и
климатску акцију Немачке (Bundesministerium für Wirtschaft und
Klimaschutz)

Методологија истраживања

dena

Методологија и циљ истраживања

- **Циљ истраживања:** У оквиру пројекта "Локална експертска подршка за општинску прекограничну сарадњу на Западном Балкану (МЦБЦ WB6)", подржаног од стране Немачке агенције за енергетику (дена), биће организован низ тренинга за општинско особље. Ове сесије ће бити прилагођене специфичним потребама и интересима локалних самоуправа које учествују. Да би се осигурало да се ове потребе тачно адресирају, спроведено је истраживање међу општинским особљем. Сврха истраживања била је да се прикупе подаци како би се идентификовале теме које су најрелевантније за њихов рад и да се утврди где би даља подршка била највреднија.
- **Пројекат :** Општинска прекогранична сарадња за локалну енергетску транзицију на Западном Балкану (МЦБЦ WB6) Спроводио: Немачка агенција за енергетику (ДЕНА) у сарадњи са НАЛЕД
- **Сврха :** Идентификовати општинске потребе како би се у оквиру пројекта развио прилагођени програм обуке
- **Метод прикупљања података:** CAWI (computer assisted web interviewing)
- **Трајање интервјуа:** 10-12 минута

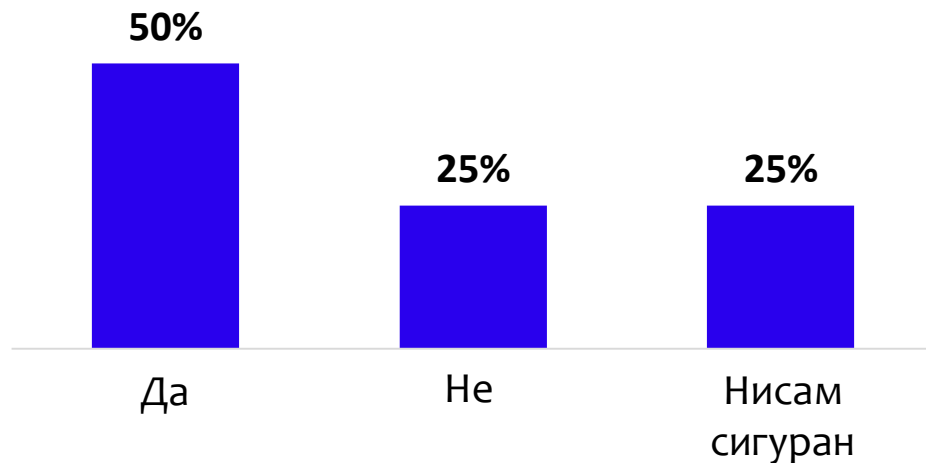
Учесници у истраживању

Општине учесника	Земље учеснице	Имена и улоге учесника	Е -маил адресе учесника
РРА "Златибор"	Србија	Милош Радојевић, виши саветник за управљање пројектима, стратешко планирање и животну средину	milos.radojevic@rrazlatibor.rs
Град Ужице	Србија	Никола Николић, координатор	nikola.nikolic@uzice.rs
Крива Паланка	Северна Македонија	Антонио Давитковски, шеф Одељења за ЛЕД и европске интеграције	antonio.davitkovski@krivapalanka.gov.mk
Требиње	БИХ	Игор , самостални стручни сарадник за ГИС	popadic.igor22@gmail.com
Општина Крива Паланка	Северна Македонија	Јорданчо Миневски, виши сарадник за пореску управу и порез на добит	jminevski@krivapalanka.gov.mk
Општина Власотинце	Србија	Маринко Ђорђевић, руководиоца Одељења за урбанизам, привреду, заштиту животне средине...	marinko.djordjevic@vlasotince.rs
ГРАД ТРЕБИЊЕ	БИХ	Дејан Јанковић, шеф Одељења - Центар за услуге грађанима	dejantb@gmail.com
Општина Гјакова	Косово	Илир Жуби, званичник за енергетику	iliri.zhubi@rks-gov.net

Резултати истраживања

dena

Да ли општине тренутно спроводе пројекте везане за локалну енергетску транзицију?

- Половина (50%) посматраних локалних самоуправа тренутно спроводи пројекте везане за локалну енергетску транзицију, док четвртина, или 25%, тренутно не спроводи такве пројекте. Преосталих 25% испитаника наводи да не знају да ли њихова локална самоуправа тренутно спроводи такве пројекте.

Кратак опис локалних пројеката енергетске транзиције који се тренутно спроводе

Све општине у региону спроводе јавне тендере за субвенције за ЕЕ мере у стамбеним зградама грађана, у сарадњи са надлежним министарствима (рударство и енергетика; Заштита животне средине), при чему град Ужице то ради од 2015. године, док су остале локалне самоуправе почеле са овом врстом подршке у последње 3-4 године. Такође, у току је пројекат "Зелена и енергетска транзиција на територији ИТИ Ужице" - РРА Златибор

Фотонапонски сустави на крововима јавних установа - 1/2 суфинансирања од ЦМСР Словенија, укупно око 100kW инсталирано у 5 установа (општина, основна школа, музеј, интернат и вртић) – Општина Крива Паланка

Пројекат изградње две сунчане електране. Један је за потребе јавног осветљења, а други за потребе ЈП Водовод. Постоје и други пројекти везани за сунчане електране, али овај пројекат је директно везан за Градску управу града Требиња. – Град Требиње

Која врста обуке или подршке би била од највеће помоћи у имплементацији или планирању пројеката?

- Испитаници су рангирали техничку обуку о специфичним технологијама као најважнију тему за обуку, затим регулаторне смернице или законско појашњење на другом месту, а размена са другим општинама које спроводе сличне пројекте на трећем месту.
- Теме које су испитаници рангирали као мање важне су: подршка у развоју пројекта, помоћ у апликацијама за финансирање и олакшавање партнерства или ангажовања заинтересованих страна.

П : Која врста обуке или подршке би била од највеће помоћи у имплементацији или планирању ових пројеката? Рангирајте наведене теме од најкориснијих до најмање корисних за вас:

Која врста обуке или подршке би била од највеће помоћи у имплементацији или планирању пројекта?

Наше искуство показује да су конкретни примери добре праксе често најпотребнији у новим темама, као што је ова. То произилази из тачке гледишта да општинама углавном недостаје храбрости да уђу у нове иницијативе, а тек онда знање и / или новац. Зато нам је приоритет размена искустава, која не би требало да буде ограничена само на територију Србије. - РРА Златибор

Припрема техничке документације
– Општина Крива Паланка

Највећи проблем са којим сам се лично сусрео приликом израде овог пројекта био је недостатак јасног извора информација. Током организације радне групе укључени су људи из различитих компанија и различитих професија. Упркос овој разноликости, група стално расте због немогућности обједињавања свих потребних информација. Други проблем је недостатак стручног знања и познавања најновијих технологија, па се слепо ослањамо на веру да нам одабране компаније нуде најсавременија и најбоља решења за наше услове. Друге теме имају своју важност, али за нас су биле мањи проблем од прве две. – Град Требиње

Где јединице локалне самоуправе захтевају највећу подршку у енергетској транзицији?

- Испитаници наводе да би се најзначајнија подршка односила на изградњу техничког знања и капацитета особља кроз обуку; обезбеђивање финансирања и идентификовање одговарајућих финансијских извора; и стратешко планирање и усвајање локалних енергетских или климатских планова.

Где јединице локалне самоуправе захтевају највећу подршку у енергетској транзицији?

Често смо сведоци недостатка капацитета унутар локалних јединица да се институционално баве овим питањима. Наиме, посао везан за енергетска питања често се додељује одељењима која већ имају много одговорности, али недовољно запослених. На овај начин, ове теме су маргинализоване и стога су одсутни већи ефекти. Неопходно је обезбедити место за ову тему у градским / општинским управама кроз систематизацију и запослити нове људе који ће се кредибилно бавити овим темама. Након тога, могуће је урадити све остало.. - РРА Златибор

Улагањем у компетенције запослених обезбеђује се одрживост пројекта. – Град Требиње

Највећа подршка је потребна у демонстрацији значаја инфо центра или одељења за енергетику градоначелнику и другим доносиоцима одлука. То се најбоље постиже кроз представљање успешног примера из неких других локалних самоуправа. – Град Требиње

Које теме би учесници сматрали најкориснијим за даље усавршавање?

Израда СЕЦАП-а (према методологији Споразума градоначелника) и других секторских докумената који се тичу енергетске транзиције и климатских промјена, на нивоу ЈЛС. - РРА Златибор

Производња енергије из биомасе. Израда стратешких докумената и пројеката за енергетску ефикасност Енергетске фасаде и енергетска независност. – Општина Крива Паланка

Екологија. – Град Ужице

Нове паметне технологије за јавно осветљење. – Општина Ђаковица

Повећање техничких компетенција у области енергетске ефикасности. – Град Требиње

Корисност тема енергетске ефикасности

Испитаници су енергетску ефикасност у јавним зградама рангирали као најважнију и најкориснију тему за радионицу, затим енергетску ефикасност у општинској инфраструктури на другом месту, а енергетске прегледе и процене перформанси зграда на трећем месту, док је енергетска ефикасност у приватним кућама на четвртм месту.

Корисност тема енергетске ефикасности

Пошто углавном радимо са локалним самоуправама (као нашим оснивачима), задржали бисмо редослед ове листе. Такође, они би дали предност вишеспратним стамбеним зградама јер их имамо доста у Ужицу. - РРА Златибор

На нивоу локалних управа, мало је стручњака са специфичним техничким знањем у процени енергетске ефикасности зграда и система грејања и хлађења, као и других система. – Град Требиње

Верујем да је потребно прво научити како да урадите енергетски преглед и процените перформансе зграда. Након тога се може приступити појединачним решењима. – Град Требиње

Обновљиви извори енергије и технологије грејања теме које учесници сматрају најкориснијим до најмање корисним

- Испитаници су као најважнију и најкориснију тему радионице сврстали фотонапонске (ПВ) системе за производњу електричне енергије, на друго мјесто соларну термалну енергију, на треће топлотне пумпе, а на четврто биомасу за грејање или производњу електричне енергије.

Обновљиви извори енергије и технологије грејања теме које учесници сматрају најкориснијим до најмање корисним

Студије показују да у нашем региону нема ветра који би се могао одрживо користити као ОИЕ. Већ постоји много посла који се ради са соларном, а биомаса је нешто што немамо недостатак. Под другим мислимо на енергију геотермалних извора, коју имамо на више места у региону (Прибој, Пожега, Чајетина). - РРА Златибор

У Херцеговини највећи потенцијал има соларна енергија. – Град Требиње

Савремене нове технологије у области енергетске ефикасности треба да буду приоритет обуке. – Град Требиње

Корисност тема паметних енергетских система и складиштења

- Испитаници су рангирали паметна бројила и алате за праћење енергије као најважнију и најкориснију тему за радионице, затим складиштење батерија (на нивоу зграде или на нивоу заједнице) на другом месту, локална мрежна интеграција обновљивих извора енергије на трећем месту, употреба зеленог водоника (нпр. У грејању, мобилности или складиштењу) на четвртном месту.

Корисност тема паметних енергетских система и складиштења

Имајући у виду свеприсутну идеју формирања енергетских заједница / задруга, потреба за складиштењем и интеграцијом енергије из обновљивих извора енергије ће бити све израженија. - РРА Златибор

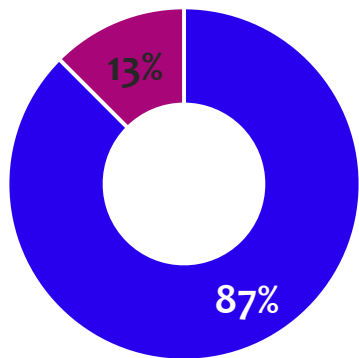

С обзиром на то да се стално наглашава прича о проблему преоптерећења локалних мрежа, мислим да је најважније бити информисан о могућим решењима у тој области, као и бити информисан о напретку у области батерија. – Град Требиње

Савремене нове технологије у области енергетске ефикасности треба да буду приоритет обуке. – Град Требиње

Интересовање за дигиталне алате који могу да подрже ЈЛС у енергетској транзицији

- Да, заинтересовани смо да се упознамо са дигиталним платформама и алатима
- Нисмо сигурни - било би корисно добити више информација.

- Испитаници су у великој мери заинтересовани да сазнају више о дигиталним алатима који могу да подрже своју локалну самоуправу у енергетској транзицији.
- Велика већина испитаника, тј. 87%, наводи да су заинтересовани да се упознају са дигиталним платформама и алатима, док преосталих 13% наводи да нису сигурни.
- Треба узети у обзир да ниједан испитаник није изјавио да није заинтересован да сазна више о дигиталним алатима који могу да подрже њихову локалну самоуправу у енергетској транзицији.

Интересовање за дигиталне алате који могу да подрже ЈЛС у енергетској транзицији

Коришћење ГИС алата у мапирању, рендерингу и сл. - РРА Златибор

Примена нових система заснованих на системима вештачке интелигенције. – Град Требиње

Захтев за енергетско саветовање – Град Ужице

Дигитални алати за управљање јавном расветом – Општина Гјакова

Које дигиталне алате већ користе општине учеснице?

Једино што знамо је да општина Чајетина користи ГИС и друге дигиталне алате за такве и сродне активности. - РРА Златибор

Информациони систем за праћење потражње за електричном енергијом и ГИС систем - Град Требиње

Ниједан – Град Ужице

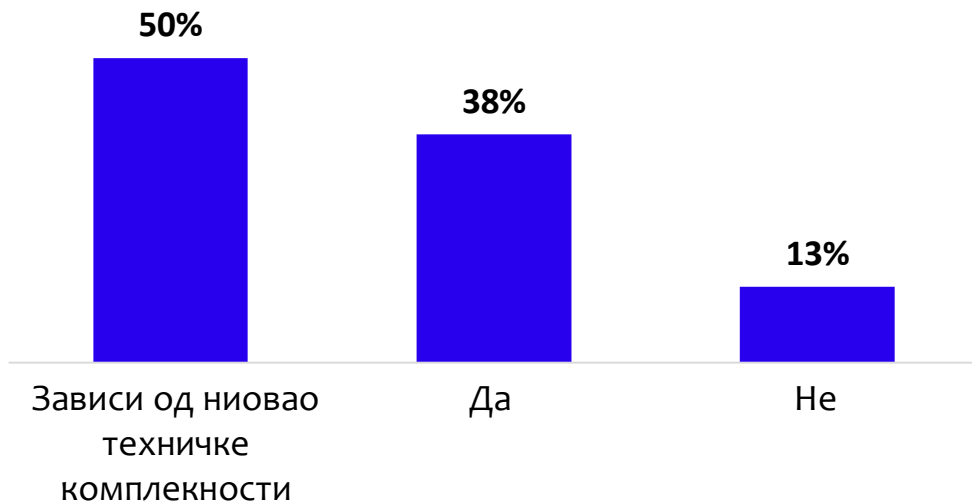
Не – Општина Гјакова

Интересовање за дигиталне алате за енергетску транзицију

- Испитаници наводе да би их највише занимало: апликација за енергетско савјетовање, примјена нових система заснованих на системима вештачке интелигенције, дигитални алати за управљање јавним осветљењем и коришћење ГИС алата у рендерирању мапирања, итд.

Захтеви за обуку о специфичним стручним темама

- Половина испитаника је изјавила да то да ли им је потребна обука о одређеним професионалним темама (као што су управљање потражњом, балансирање оптерећења или балансирање локалне понуде и потражње енергије) зависи од нивоа техничке сложености; док је нешто више од трећине, тј. 38% изјавило да им је дефинитивно потребна ова врста обуке.
- Преосталих 13% сматра да им таква обука није потребна без обзира на ниво техничке сложености.

Шта би учеснике највише занимало у вези са балансирањем и управљањем енергијом:

Ми сигурно немамо довољно знања о томе... - РРА Златибор

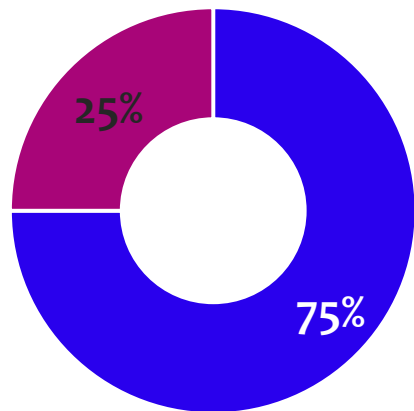

Ово је област енергетике за коју је задужена електропривреда. - Град Требиње

Могућност складиштења енергије – Град Ужице

Учење о новим или иновативним енергетским технологијама

- Да, веома смо заинтересовани за развој иновативних технологија
- Не, тренутно се фокусирамо на основне елементе енергетске транзиције

- Три четвртине испитаника наводи да би били веома заинтересовани да сазнају више о развоју иновативних технологија (као што су складиштење батерија, зелени водоник итд).
- С друге стране, једна четвртина, или 25% испитаника, изјавила је да им обука на тему иновативних технологија не би била корисна, јер се тренутно фокусирају на основне елементе енергетске транзиције.

Иновативне технологије од највећег интереса за општине учеснице:

Складиштење енергије у батеријама;
Дигитализација и управљање подацима за
локалне енергетске системе – Општина
Власотинце

производња соларне енергије – Град Ужице

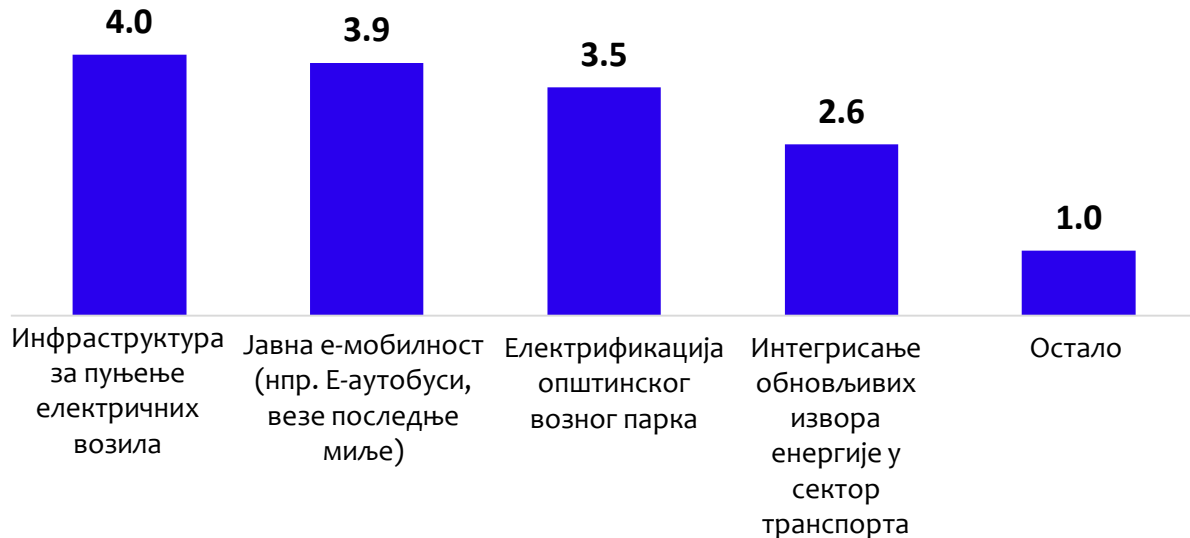

Складиштење енергије у
батеријама. - Град Требиње

Нове модерне технологије које се
развијају и за које се очекује да ће
се у будућности више користити. -
Град Требиње

Корисност тема мобилности и транспорта

- Када је реч о темама мобилности и транспорта, учесници су инфраструктуру за пуњење електричних возила сврстали као најважнију тему за будуће радионице, јавну е-мобилност на друго место, електрификацију општинског возног парка на треће место, а интеграцију обновљивих извора енергије у транспортни сектор на четвртом месту.

Корисност тема мобилности и транспорта

Од свих региона локалне самоуправе, само је град Ужице радио на изради СУМП-а (Локалног плана одрживе урбане мобилности), али ни он још није званично усвојен. - РРА Златибор

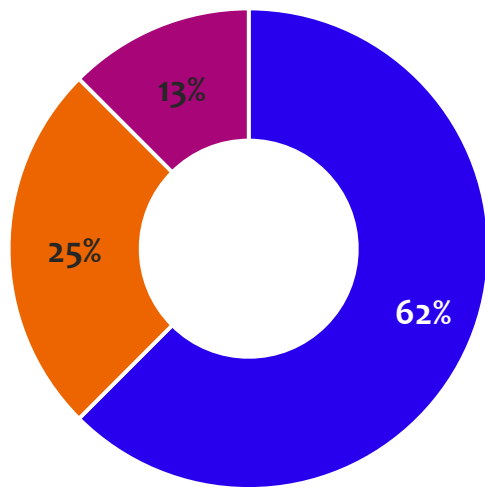

То није тема од значаја у овом тренутку. - Град Требиње

Пажња на нове изворе ОИЕ који се слабо користе. – Град Требиње

Однос између енергије и квалитета ваздуха

- Да, посебно смо заинтересовани за однос између енергије и квалитета ваздуха

- Не, ово тренутно није приоритет

- Већ радимо на томе, али додатне информације би биле добродошле

- Око две трећине испитаника, 62%, каже да су посебно заинтересовани за однос између енергије и квалитета ваздуха, а 13% испитаника каже да већ раде на томе, али додатне информације би биле добродошле.
- С друге стране, четвртина испитаника, или 25%, каже да им ова тема тренутно није приоритет.

Који аспекти смањења емисије и квалитета ваздуха су најрелевантнији за општине?

Саобраћај и индивидуални системи грејања домаћинства. – Град Ужице

Већ имамо искуства у имплементацији СЕАП-а, а активности су у току за развој СЕЦАП-а. - Град Требиње

Корисност тема за локално енергетско планирање и стратешку интеграцију

- Када је реч о локалном енергетском планирању и стратешкој интеграцији, испитаници су највише заинтересовани за учешће на тренинзима на тему развоја локалних енергетских или климатских акционих планова, на другом месту по значају за испитанике је интеграција енергетских и климатских циљева у стратегије развоја општина.

Корисност тема за локално енергетско планирање и стратешку интеграцију

*Ми свакако не можемо говорити у име локалних самоуправа, али по свој логици то би требало да буде важно за њих, и зато задржавамо планирање акције на првом месту.
- РРА Златибор*

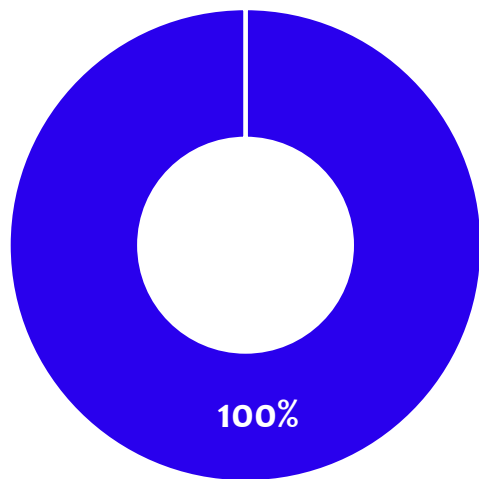

Тренутно смо у фази развоја СЕЦАП-а. Менторство током креирања енергетских или климатских акционих планова би нам много значило. - Град Требиње

*Већ имамо искуства у имплементацији СЕАП-а, а активности су у току за развој СЕЦАП-а.
– Град Требиње*

Да ли би ваша општина имала користи од подршке у изради локалних планова енергетске транзиције?

■ Да

- Сви испитаници се једногласно слажу да би даља подршка развоју локалних планова енергетске транзиције била корисна за њихове локалне самоуправе.

Корисност тема које се тичу саветодавних услуга и јавног ангажовања

- Испитаници су највише заинтересовани за учешће у тренинзима на тему успостављања локалних енергетских саветодавних столова или информационих центара, затим тема комуникације са грађанима и стамбеним удружењима (ХОА), као и процеси јавних консултација и партиципативног планирања.
- Кампање за подизање свести и активности за повећање локалне подршке и укључивање маргинализованих или недовољно заступљених група сматрају се мање важним.

Корисност тема које се тичу саветодавних услуга и јавног ангажовања

Прибој је први у региону отворио енергетски инфо-центар, који није функционалан. Ужице је отворио други (и за сада само) Енергетски консултантски центар у региону, који функционише у "хибридном режиму" (уторак-четвртак од 10 до 13 часова). - РРА Златибор

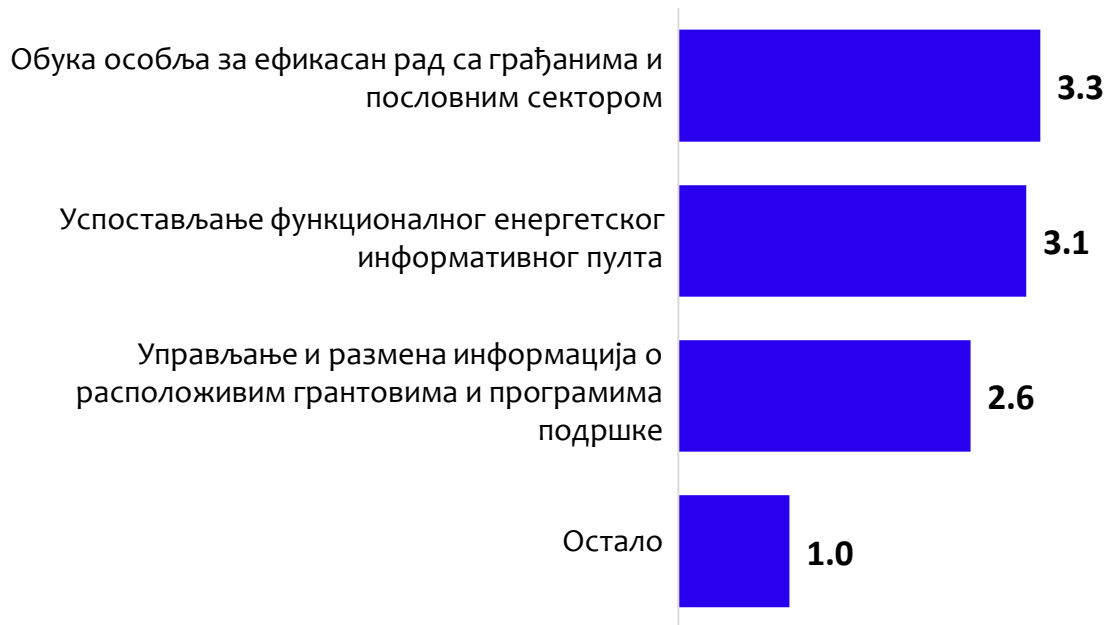

Грађани су слабо информисани о предностима и могућностима ОИЕ. Због недостатка инфо центра, они прикупљају информације из различитих извора и нису у могућности да доносе конкретне одлуке у вези са коришћењем. - Град Требиње

Разматра се развој центра за подршку грађанима ЕЕ. – Град Требиње

Корисност тема везаних за локалне саветодавне столове

- Најважније теме су обука особља за ефикасан рад са грађанима и пословним сектором, након чега слиједи успостављање функционалног енергетског информативног пулта, док је најниже рангирана тема од стране испитаника управљање и резање информација о доступним грантовима и програмима подршке.

Корисност тема везаних за локалне саветодавне столове

Највећа препрека овом сегменту је недостатак кадровских капацитета локалних самоуправа. Док се то питање не реши, тешко је очекивати било какав значајан развој. - РРА Златибор

Проналажење решења за отварање пулта или бар за почетак постављања сајта са информацијама. - Град Требиње

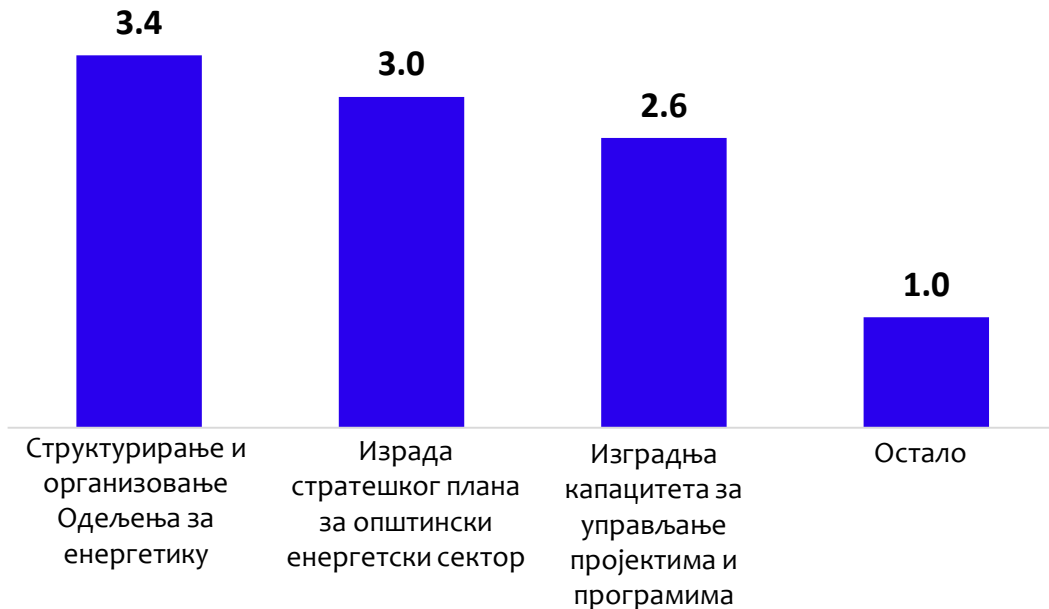
Разматра се развој центра за подршку грађанима ЕЕ. – Град Требиње

Корисност тема за институционални развој и међуресорну координацију

- Испитаници наводе да би најважнија тема за њих била успостављање или јачање енергетских одељења или координационих јединица, након чега следи побољшање координације између одељења и изградња партнерства са локалним компанијама, комуналним предузећима и организацијама цивилног друштва.

Најрелевантније теме у вези са устројем и функционисањем енергетских одељења

- Испитаници рангирају структурирање и организовање одељења за енергетику највише по значају, на другом месту је креирање стратешког плана за општински енергетски сектор, а најниже рангирана тема је изградња капацитета за управљање пројектима и програмима.

Најрелевантније теме у вези са устројем и функционисањем енергетских одељења

Најважније је пронаћи модел/решење како укључити та одељења и како их позиционирати у систематизацији локалних самоуправа. Постоји велики отпор таквим системским променама. - РРА Златибор

Прво , треба направити стратешки план и извршити евалуацију оправданости тог енергетског одјељења.- Град Требиње

Повећање компетенција запослених у ЕЕ треба да буде основа за даље активности. – Град Требиње

Корисност тема које се тичу праћења, евалуације и извештавања

- Испитаници идентификују управљање општинским енергетским подацима и обезбеђивање усклађености извештавања као најважнију тему за њих, након чега следи дефинисање локалних индикатора за праћење напретка и утицаја.
- Као мање важне теме, испитаници идентификују повезивање локалног мониторинга са националним или регионалним енергетским и климатским циљевима и коришћење контролних табли или дигиталних алата за транспарентно комуницирање утицаја.

Корисност тема које се тичу праћења, евалуације и извештавања

Интегрисано управљање енергетским подацима је вероватно највећи недостатак локалних јединица у овом тренутку. - РРА Златибор

Постоји управљање подацима о енергији и постоје базе података, али због недостатка централног одељења за енергетику, подаци су непотпуни и налазе се на различитим локацијама. - Град Требиње

Обука запослених за прикупљање и обраду података из области ЕЕ. – Град Требиње

Значај регулаторних оквира

- Испитаници сматрају да су за имплементацију и разумевање за њих у овом тренутку најважнији национални или регионални правни оквири за локалну енергетску акцију, примена Директиве ЕУ о енергетској ефикасности је друга најважнија, административне процедуре одобравања и издавања дозвола су треће, а примена прописа ЕУ о обновљивим изворима енергије је четврта.
- Најмање значајан за испитанике су законски мандати и одговорности локалних самоуправа и уговарање са приватним партнерима или комуналним предузећима.

Значај регулаторних оквира

Повезивање ове теме искључиво са ЕУ (директиве, приступање, услови...) може бити контрапродуктивно. Ови послови би требало да буду у директној корелацији са националним законодавством и потребом да решимо сопствене проблеме. Наравно, ЕУ је ту да нам помогне и охрабри нас, али никако се не претварајте да то радимо због тога. - РРА Златибор

Прво, дефинисати обавезе локалне самоуправе. - Град Требиње

Који национални регулаторни оквири или теме су недовољно схваћени или представљају изазове?

- Испитаници наводе да су највећи изазови слабо схваћене теме када се поштују национални регулаторни оквири за дозволу и зонирање пројеката обновљивих извора енергије, приступ мрежи и развој и регулација тржишта енергије.
- Испитаници идентификују грађанску енергију и права-потрошача, улоге и одговорности између локалних и националних власти, итд. као нешто мање изазовне теме.

Који национални регулаторни оквири или теме су недовољно схваћени или представљају изазове?

Пошто су локалне самоуправе у фокусу, неопходно је разјаснити њихову позицију и улогу у овим процесима (шта је обавезно-шта је пожељно-шта је изводљиво?)- РРА Златибор

Општине не могу да учествују на енергетским тржиштима. Према статуту, они не могу бити произвођачи, стога не могу продавати електричну енергију. - Град Требиње

Обавезе локалне самоуправе у процесу енергетске транзиције. – Град Требиње

Релевантност финансијских аспеката

- Испитаници идентификују широк спектар аспеката финансирања који су им важни. Најважнији аспект је истраживање међународних програма, на другом месту је истраживање националних могућности финансирања, на трећем месту је писање апликација за финансирање и управљање грантовима, а на четвртном месту је развој финансијских модела. Ова четири аспекта рангирана су знатно више од осталих.

Релевантност финансијских аспеката

*Локалне самоуправе су свакако фокусиране на националном нивоу на првом месту, укључујући и националне изворе финансирања.
- РРА Златибор*

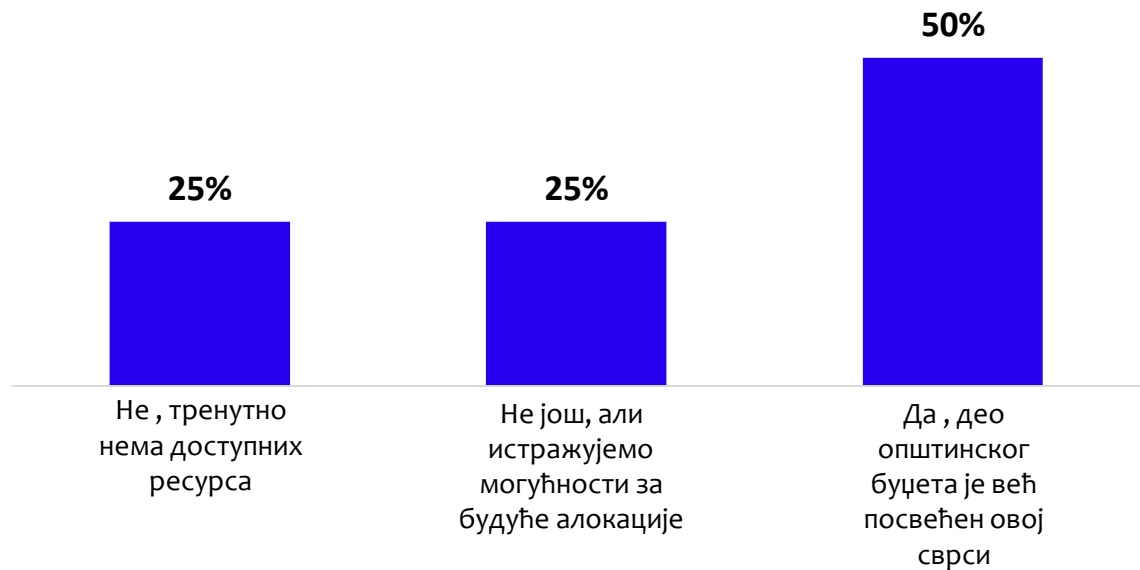

Обука о писању пријава за финансирање међународних програма. - Град Требиње

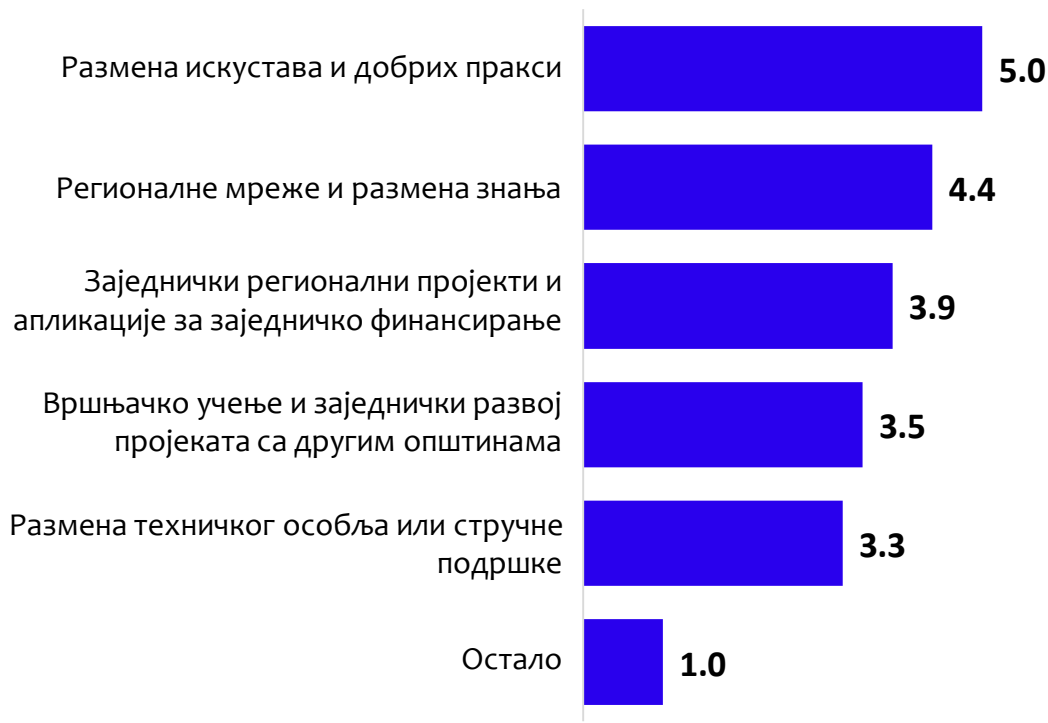
*Финансирање процеса енергетске транзиције
– Град Требиње*

Општине планирају да подрже активности енергетске транзиције

- Мишљења испитаника су донекле подељена о томе да ли општине планирају да издвоје сопствене ресурсе за подршку активностима енергетске транзиције.
- Половина испитаника (50%) наводи да су ова средства већ део општинског буџета, затим четвртина (25%) наводи да нису сигурни и да ће размотрити опције за расподелу средстава у будућности, а преостала четвртина (25%) наводи да тренутно нема средстава издвојених за ту сврху.

Интересовање за облике сарадње у региону

- Што се тиче сарадње између локалних самоуправа у земљи и региону, испитаници су највише заинтересовани за размену искустава и добрих пракси и за регионалне мреже и размену знања, као и за заједничке регионалне пројекте и заједничке апликације за финансирање.
- Они су нешто мање заинтересовани за вршњачко учење и заједнички развој пројеката са другим општинама и за размену техничког особља или стручне подршке.

Интересовање за облике сарадње у региону

Као што је већ поменуто, размена позитивних искустава је можда највећа мотивација за локалне самоуправе. - РРА Златибор

Верујем да је успостављање регионалне и међусекторске мреже од великог значаја и да ће се показати корисним на много начина. - Град Требиње

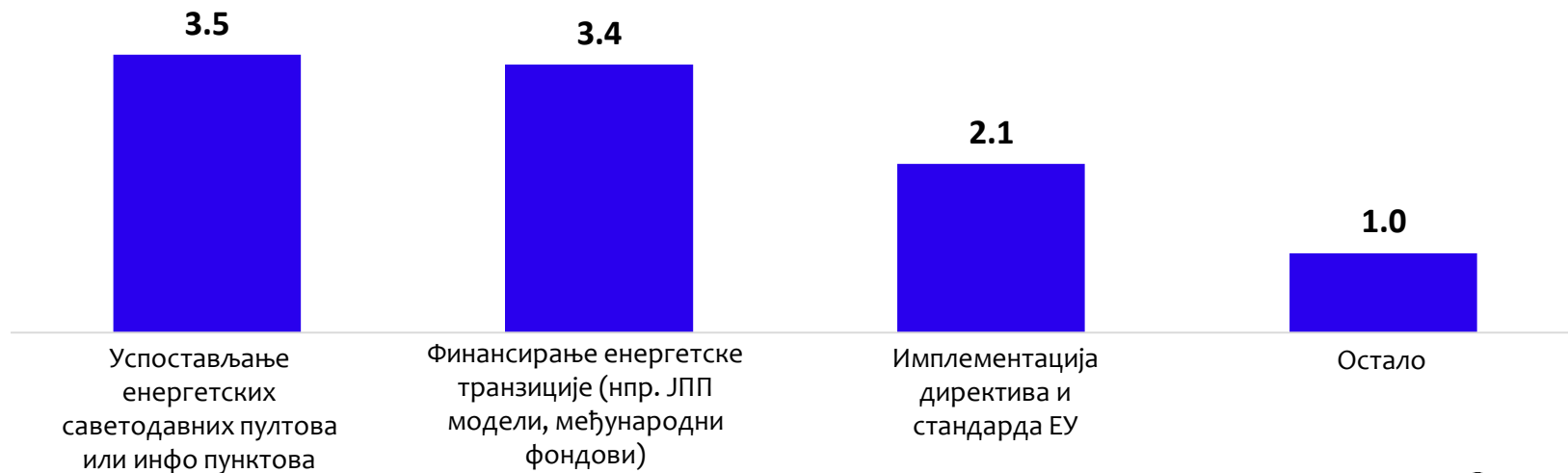

Учење засновано на проучавању примјера добре праксе – Град Требиње

Релевантност тема компаративне праксе

У вези са компаративном праксом у другим општинама, испитаници наводе да је најзначајнији за њихов рад успостављање енергетских саветодавних столова или инфо тачака које одржавају енергетску транзицију.

Испитаници сматрају да је примена директива и стандарда ЕУ мање релевантна.

Релевантност тема компаративне праксе

Формирање ових тачака може бити најпрактичнији корак за почетак, али његов предуслов је запошљавање новог особља за решавање ових питања. До сада нисмо били сведоци оваквих примера (зато прибојски центар не ради). - РРА Златибор

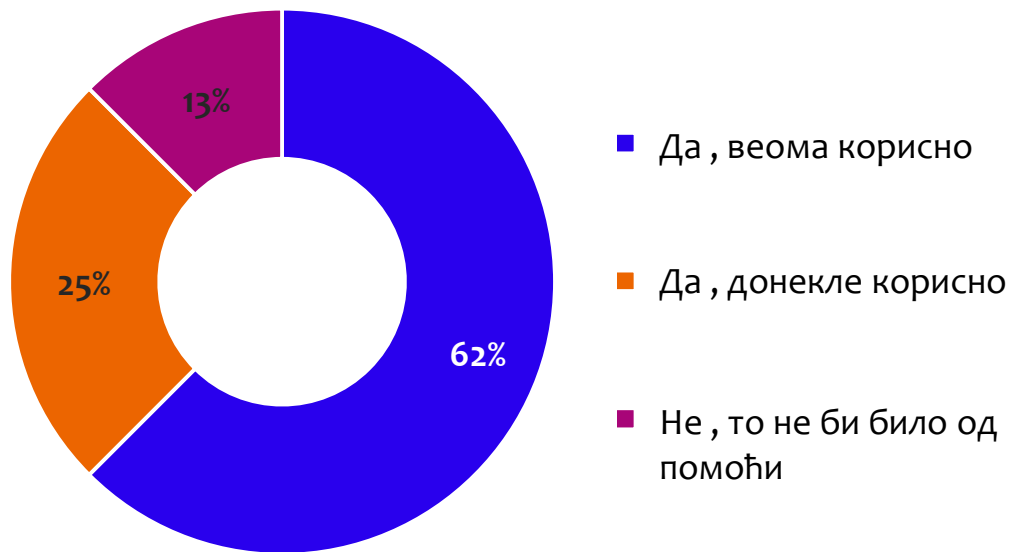

Доступност информација је од кључног значаја. - Град Требиње

Подизање свести грађана о процесу енергетске транзиције. – Град Требиње

Предности регионалне онлине платформе

- Око две трећине испитаника, или 62%, наводи да би регионална онлине платформа за размену и сарадњу на локалној енергетској транзицији била веома корисна за њихов рад.
- Око четвртине (25%) каже да би то било донекле корисно, а преосталих 13% да им то не би било од помоћи.

Не бих очекивао превише од оваквог онлајн алата, јер комунални службеници немају много мотивације, времена, а често и знања да га користе.- РРА Златибор

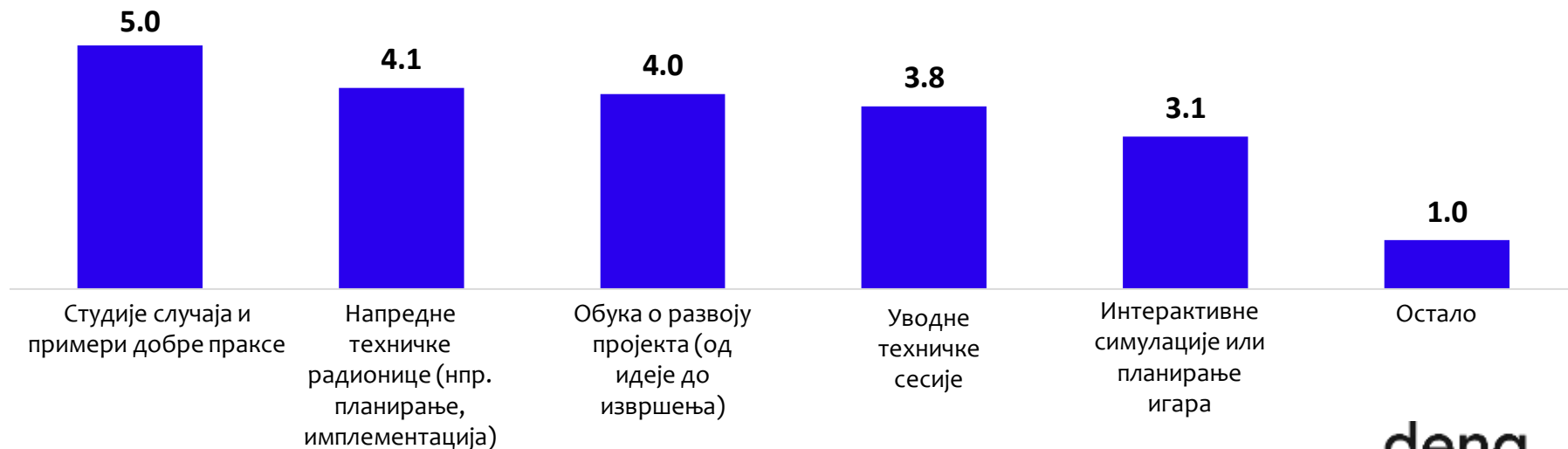
Утицај образовања у раном узрасту на енергетску транзицију

- Сви испитаници се једногласно слажу да је образовање кључно за промену ставова и понашања јавности и да би образовање о енергетској транзицији од раног узраста допринело већем разумевању и подршци јавности.

Формати обуке и изградње капацитета

- Најкориснији формати обуке и изградње капацитета би биле студије случаја и примери добре праксе, након чега следе напредне техничке радионице и обука о развоју пројекта.
- Мање корисни формати обуке и изградње капацитета за општине су уводне техничке сесије и интерактивне симулације или планирање игара.

Формати обуке и изградње капацитета

Имајте на уму да локалне самоуправе нерадо учествују у изградњи капацитета и да се у том погледу мора бити опрезан и тактичан. Стога је практичније и мудрије почети са студијама случаја и примјерима добре праксе, а тек онда прећи на напредније образовање. - РРА Златибор

Предлажемо да онлине тренинзи буду краћег формата (до 2 сата) и да их прати теренски рад. - РРА Златибор

Напредне обуке које би повећале знање запослених у области савремених технологија и метода за повећање ЕЕ. – Град Требиње

Успешни примери су најбољи начин за учење. - Град Требиње

Хвала на пажњи!

NALED

naled@naled.rs

t: +381 11 33 73 063, f: +381 11 33 73 061

Makedonska 30, VII sprat, 11000 Beograd, Srbija